Місячний Економічний Моніторинг України

- За даними міжнародних спостерігачів місцеві вибори були переважно демократичними, але були проведені з великою кількістю процедурних порушень.
- Темпи приросту промислового виробництва досягли 10,2% дпр завдяки зовнішньому попиту.
- Жорсткі квоти на експорт зерна були запроваджені в жовтні.
- Приватизація «Укртелекому» запланована на кінець року.
- Може бути побудована найбільша в Україні вітрова електростанція.
- Профіцит фінансового рахунку стрімко зріс у вересні через випуск єврооблігацій Україною.
- В січні-вересні Україна виконала вимогу щодо розміру бюджетного дефіциту із дефіцитом Зведеного бюджету у сумі 47,5 млрд грн.
- Споживча інфляція сповільнилась до 10,1% дпр, незважаючи на високі інфляційні очікування.
- НБУ продовжив продавати іноземну валюту в жовтні.
- Тема місяця: Вільна торгівля з ЄС

№11 (121)
листопад
2010

Політика: Місцеві вибори були проведені з великою кількістю процедурних порушень

31 жовтня в більшості регіонів України відбулись місцеві вибори. Вибори були проведені відповідно до змішаної пропорційно-мажоритарної системи, за якою 50% членів місцевих рад обираються за партійними списками, а ще 50% – від одномандатних округів. Лише місцеві партійні організації могли висувати кандидатів. Міжнародні спостерігачі визнали виборчий процес переважно демократичним. Тим не менш, ЄС і США висловили стурбованість щодо зниження стандартів цих виборів, а також великої кількості процесуальних порушень.

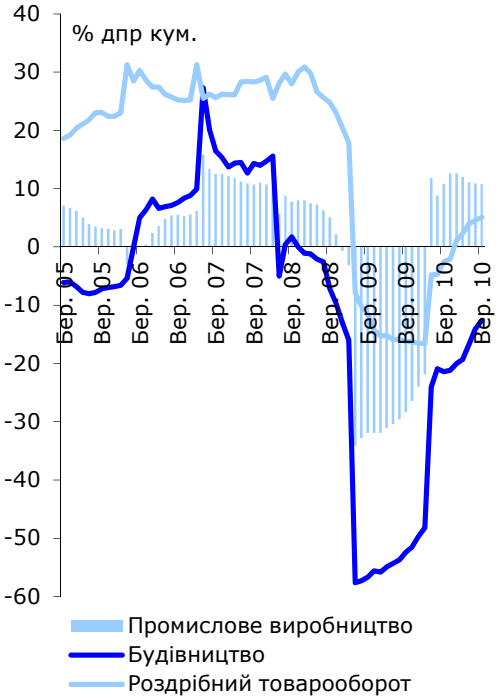
Як показують попередні підрахунки голосів, Партія регіонів отримала найкращі результати на цих виборах, зокрема 10 областей отримали мерів, які є представниками цієї партії. Крім Партія регіонів здобула понад 30% голосів на виборах в обласні ради. Однак змішана виборча система і оспорення результатів рядом кандидатів від опозиції ускладнюють остаточне оприлюднення результатів виборів в розрізі партій. Крім того, за рішенням Центральної виборчої комісії від 8 листопада, територіальні виборчі комісії можуть провести повторне голосування 14 листопада за умови дотримання всіх виборчих процедур, передбачених чинним законодавством. Таким чином, остаточні результати будуть визначені через якийсь час.

Реальний сектор: Промислове виробництво продовжує пришвидшуватись

У вересні темпи приросту промислового виробництва пришвидшились до 10,2% дпр. Зростання було переважно пов'язане із збільшенням виробництва в експортно-орієнтованих галузях. Машинобудування випередило інші галузі і збільшило випуск на 34,5% дпр завдяки зростанню виробництва транспортних засобів і промислового обладнання. Відновлення зовнішнього попиту на українську сталь та продукцію хімічної промисловості дозволило виробникам збільшити випуск відповідно на 14,7% та 25,6% дпр.

У січні-вересні темпи приросту вантажообороту знову сповільнились і виросли лише на 8,7% дпр. Сповільнення відбулось внаслідок обмеження експорту зерна та високу статистичну базу. Спад будівництва тривав, але ситуація поступово покращувалась і обсяг будівельних робіт зменшився на 12,6% дпр за дев'ять місяців року. Збільшення споживчого попиту зумовило пришвидшення темпів зростання роздрібного

Тенденції реального сектору

Джерело: Держкомстат

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.kiev.ua

товарообороту до 5,1% дпр, а сільськогосподарське виробництво скоротило випуск на 1,3% дпр через падіння урожаю зернових.

Галузеві тенденції: У жовтні запроваджено квоти на експорт зернових

Сільське господарство. У жовтні уряд затвердив квоти на експорт зерна до кінця 2010 року, мотивуючи таке рішення скороченням внутрішнього виробництва. Загальний обсяг квот складає 2,7 млн т, зокрема для пшениці (та суміші пшениці та жита) – 0,5 млн т, ячменю – 0,2 млн т, кукурудзи – 2 млн т, а також для жита та гречки по 1 тис. т. Чинна постанова Кабінету Міністрів передбачає, що квоти розподілятимуться пропорційно до поданих заявок. Втім у Верховній Раді ухвалено у першому читанні законопроект, яким дозволятиметься розподіляти квоти шляхом проведення аукціонів .

Впроваджені квоти призведуть до суттєвого обмеження експорту. За даними Української зернової асоціації, у 2010/2011 маркетинговому році Україна здатна експортувати 12-15 млн т зерна. Наразі вже експортовано близько третини цього об'єму зернових. Обмеження експорту призведе до втрат для експортерів та сільських господарств, що не зможуть виграти від сприятливих цін на світових ринках. Можливість введення подібних обмежень у майбутньому призводить до невизначеності і перешкоджає притоку інвестицій, необхідних для зростання продуктивності.

Енергетика. Енергетична компанія ДТЕК повідомила про плани почати будівництво найбільшої в Україні вітрової електростанції у 2011 році. Загальна потужність електростанції досягне 200 МВт, що вдвічі більше за загальну потужність існуючих вітрових електростанцій (90 МВт). Це буде перший великомасштабний проект в сфері відновлюваної енергетики, що постачатиме енергію на оптовий ринок по «зеленому тарифу». За умови успішності цей проект стане позитивним сигналом для інвесторів збільшити свою участь на ринку відновлюваної енергії.

Приватизація. Кабінет Міністрів затвердив умови продажу Укртелекому на аукціоні 28 грудня. Стартова ціна 92,8% пакету акцій компанії визначено у сумі 10,5 млрд грн, а мінімальний крок підвищення ціни – 105 млн грн. Компанії, де частка держави складає понад 25%, до участі не допускаються. Зацікавленими сторонами є «Мобільні телесистеми» (Росія) та «Систем Кепітал Менеджмент» (Україна). Новий власник візьме на себе борги Укртелекому та повинен буде забезпечити створення спеціальної системи державного зв'язку.

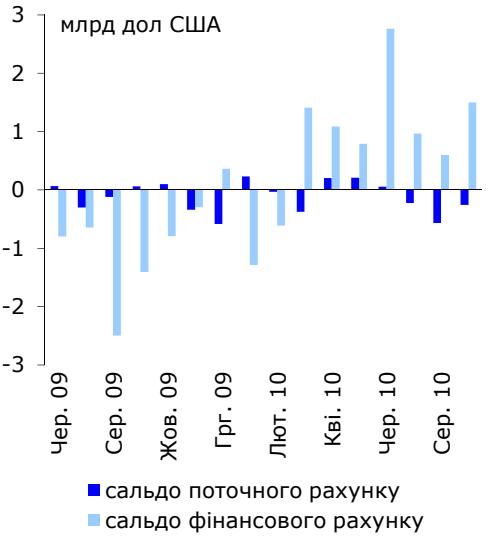
Господарський суд м. Києва визнав недійсним продаж Луганськтепловозу Брянському машинобудівному заводу через несплату коштів та призначив штрафні санкції у сумі 84 млн грн за невиконання контракту. Брянський машинобудівний завод досі не сплатив 410 млн грн за покупку. Очікується, що покупець оскаржуватиме це рішення, а подальша доля заводу й надалі вирішуватиметься в судовому порядку.

Зовнішній сектор: Дефіцит рахунку поточних операцій зменшився

У вересні приток по рахунку поточних операцій залишався більшим ніж надходження третій місяць поспіль. Однак дефіцит поточного рахунку скоротився до 0,26 млрд дол. США переважно завдяки зростанню експорту. Експорт металів та продукції хімічної промисловості відновився після зменшення в серпні завдяки покращенню зовнішнього попиту. Загалом, експорт товарів у серпні зріс на 25,2% дпр та на 9,8% дпм у доларовому виразі. Водночас високий імпорт нафти та нафтопродуктів, а також автомобілів підтримував великі обсяги імпорту. В цілому, імпорт зріс на 42,4% дпр в доларовому виразі.

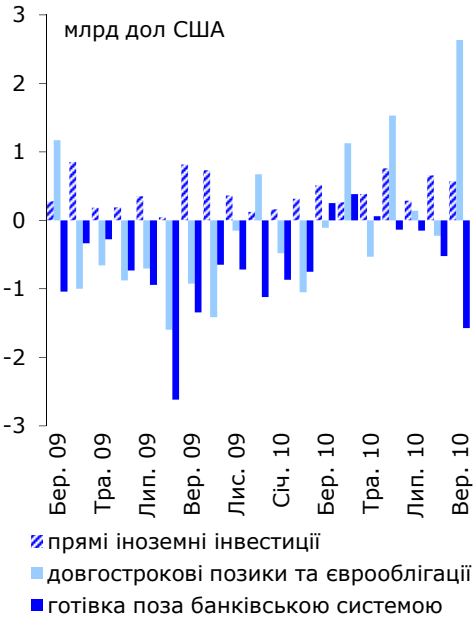
Профіцит рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій у вересні був високим на рівні 1,5 млрд дол. США, однак він був сформований в державному секторі. Україна випустила Єврооблігації на суму 2 млрд дол. США, а нерезиденти купили ОВДП на суму 0,4 млрд дол. США. Українська економіка також

Платіжний баланс

Джерело: попередні оцінки НБУ

Вибрані показники рахунку фінансових операцій

Джерело: попередні оцінки НБУ

отримала 0,56 млрд дол. США у формі прямих іноземних інвестицій. Високий борговий тягар українських банків та реального сектора означає, що значний притік боргового капіталу переважно компенсувався виплатами по наявному боргу. Рекордний відтік готівки в іноземній валюті на суму 1,6 млрд дол. США стримував профіцит фінансового рахунку.

Фіскальна політика: В січні-вересні Україна дотрималась визначеного фіскального показника

За даними Казначейства протягом перших дев'яти місяців року сукупні доходи Державного бюджету виросли лише на 9,2% дпр, хоча в січні-липні їх зростання становило 17,5% дпр. Таке сповільнення пояснюється зменшенням суми доходів Державного бюджету на суму відшкодування ПДВ, здійсненого шляхом випуску ОВДП. Водночас, в січні-вересні відшкодування ПДВ грошовими коштами скоротилось на 45% дпр насамперед внаслідок зменшення зловживань при відшкодуванні, а також через відсутність відшкодування ПДВ Нафтогазу.

В січні-вересні за даними Казначейства дефіцит Зведеного бюджету становив 47,5 млрд грн. За нашими оцінками скоригований дефіцит сектору загального державного управління за визначенням МВФ був близьким до 38 млрд грн. Отже, український уряд виконав фіскальний показник, визначений в Угоді «стенд-бай» з МВФ на кінець вересня.

Соціальна політика: Дисбаланс пенсійної системи

В січні-вересні сукупні доходи Пенсійного фонду зросли на 27,1% дпр до 138 млрд грн. В цей період сукупний трансферт з Державного бюджету Фонду досяг 53 млрд грн або 81,9% від річного плану. Водночас, видатки на трансферт, призначений на покриття дефіциту Фонду, склали 94% від річного плану. Оскільки стрімкого підвищення власних доходів не очікується, може виявитись необхідним внесення змін до Закону про Державний бюджет на 2010 рік з метою забезпечити виплату пенсій у грудні. Незважаючи на критичну ситуацію в пенсійній системі та обіцянки проводити пенсійну реформу, українська влада не здійснює кроків в цьому напрямку. Більш того, деякі політики оголосили наміри відкласти реформу на декілька років.

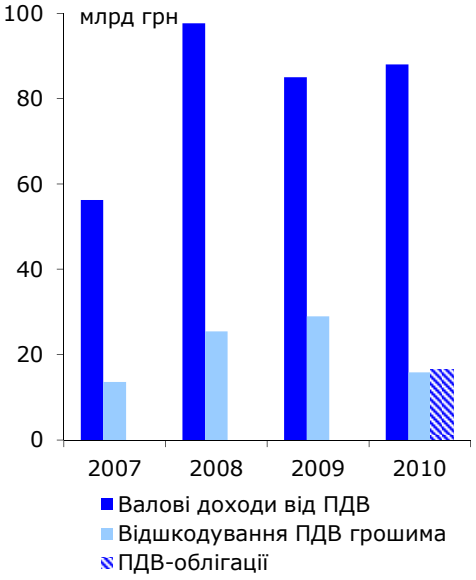
За даними Пенсійного фонду середня пенсія досягла 1124 грн, що становить більше, ніж 50% від середньої заробітної плати. Зростання середньої пенсії пояснюється поступовим підвищенням мінімальної пенсії у 2010 році. Відповідно до Міжнародної організації праці оптимальна частка заміщення заробітної плати пенсією становить 40%.

Ринок праці: Середня заробітна плата знову зростає

У вересні середня заробітна плата зросла на 3,0% дпм до 2349 грн після зниження протягом двох місяців поспіль. Разом з тим, вона залишилась нижчою, ніж в червні. Рівень оплати праці зріс в усіх секторах, крім фінансових послуг та державного управління. Заробітна плата в промисловості зросла на 2,7% дпм. Підприємства хімічної промисловості, металургії та машинобудування підвищили заробітні плати більше, ніж в середньому по економіці, внаслідок покращення результатів діяльності. Різниця в рівні оплати праці по секторах залишилась значною. Найнижчі заробітні плати сплачувались в секторі готелів і ресторанів, сільському господарстві та охороні здоров'я (1549-1657 грн), в той час як найвищий рівень оплати праці традиційно був у фінансовому секторі (4447 грн) та транспорті (2969 грн). Заробітна плата в галузях освіти та охорони здоров'я, які є важливими для людського розвитку, були відповідно на 14,5% та 29,5% нижчими, ніж середня по Україні.

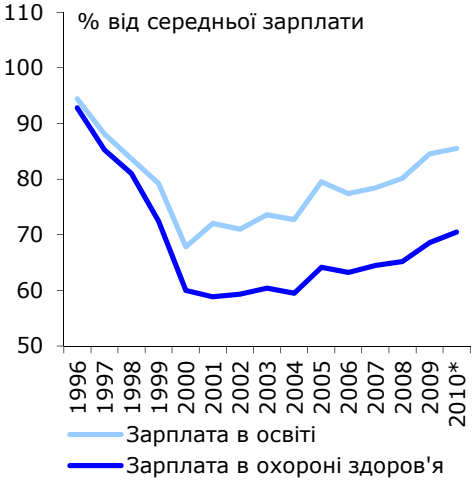
В січні-вересні середня заробітна плата зросла на 19,5% дпр в номінальному виразі або на 9,8% в реальному виразі.

Доходи Державного бюджету від ПДВ

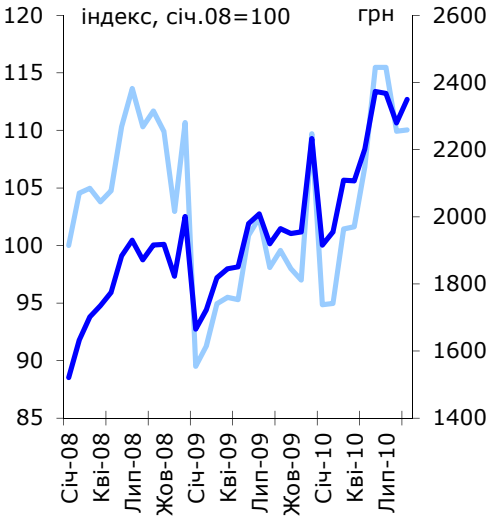
Джерело: Державне казначейство

Зарплата в галузях освіти та охорони здоров'я

* вересень 2010 року
Джерело: Держкомстат

Середня заробітна плата

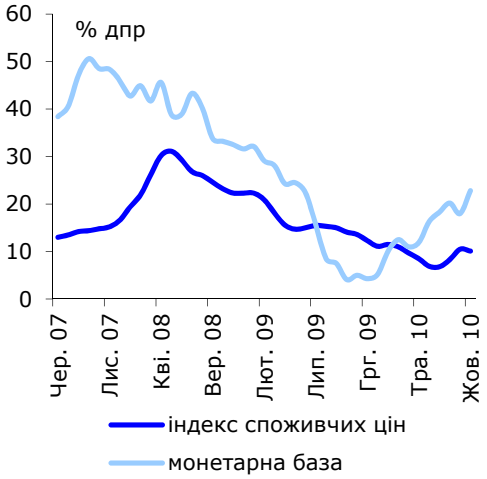
Джерело: Держкомстат

Монетарна політика: У жовтні інфляція сповільнилась до 10,1%

У жовтні темпи зростання індексу споживчих цін дещо сповільнились до 10,1% дпр. Приріст ІСЦ сповільнився через особливості обліку цін на сезонні товари, хоча стрімке зростання цін на ряд продовольчих товарів, здається, сповільнилось або закінчилось. Водночас збільшені інфляційні очікування та високий споживчий попит підтримував інфляційний тиск. Базова інфляція незначно зросла до 7,9% дпр у жовтні з 7,8% дпр у вересні.

У жовтні ліквідність у банківській системі залишалась майже незмінною, оскільки НБУ вилучав її за рахунок продажу іноземної валюти, але повертав її через зменшення випуску депозитних сертифікатів. Водночас рівень довіри до банківської системи збільшився, що призвело до зростання грошових агрегатів. Отже, у вересні прискорились темпи приросту грошової маси до 21,2% дпр.

Динаміка монетарної бази та індекса споживчих цін

Джерело: Держкомстат, НБУ

Фінансові ринки: У жовтні НБУ продовжив продавати іноземну валюту

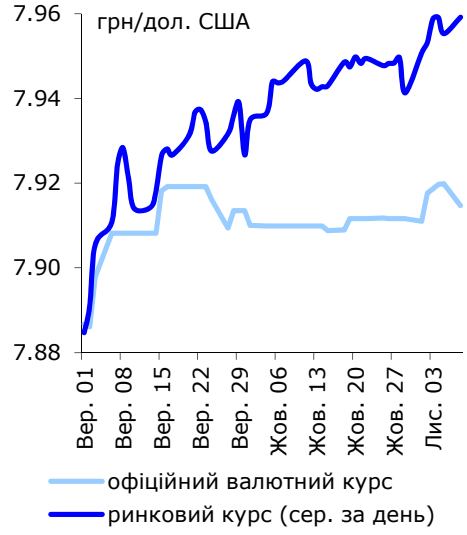
Обмінний курс. У жовтні попит на готівкову іноземну валюту залишався високим, а рівень пропозиції надалі був обмеженим. Незважаючи на підвищення пропозиції валюти на безготівковому сегменті, її було недостатньо, щоб покрити попит на іноземну валюту. В результаті НБУ був змушений зробити чисті інтервенції на суму 0,5 млрд дол. США. Разом з тим, зменшення дисбалансів на ринку дозволило йому періодично купувати валюту на сукупну суму 0,2 млрд дол. США. У жовтні НБУ підтримував гривню на міжбанківському ринку у вузькому проміжку 7,94-7,95 грн за дол. США.

Банківський сектор. У жовтні банківські депозити пришвидшили зростання до 26,2% дпр і досягли 400 млрд грн. В результаті вони збільшили свою роль як джерело фінансування для банків. Співвідношення кредитів банків до депозитів зменшилось до 1,81 у жовтні порівняно із 2,28 рік тому.

Протягом останніх місяців кредитування банками юридичних осіб залишалось на високому рівні. У вересні та серпні нові видані кредити були на рекордному рівні у сумі 101 млрд грн. Кредити строком понад 1 рік були вищими, ніж до кризи. Однак необхідні виплати за кредитами залишались високими, стримуючи зростання заборгованості за кредитами. У жовтні кредити юридичним особам у національній валюті зросли на 15,4% дпр.

Державний борг. В жовтні уряд продовжив випускати ОВДП для фінансування дефіциту бюджету. Сукупний випуск облігацій становив 2,7 млрд грн з середньою доходністю 7,9% річних, яка знизилась на 1,47 відсоткових пунктів порівняно із випусками у вересні. Більшість облігацій (71%) було випущено строком до одного року, що сигналізує про попит на короткострокові облігації з боку покупців і короткостроковий підхід до вирішення фіскальних проблем. 2 листопада уряд також рекапіталізував Нафтогаз шляхом випуску ОВДП на суму 7,4 млрд грн. За даними НБУ, Нафтогаз вже розпочав монетизацію отриманих облігацій з метою фінансувати дефіцит компанії. Сукупна сума ОВДП, що перебувають в обігу, може майже подвоїтись до кінця 2010 року порівняно із груднем 2009 року.

Обмінний курс

Джерело: НБУ

Тема місяця: Вільна торгівля

Переговори про вільну торгівлю з ЄС

Катерина Куценко

У жовтні Україна та ЄС провели тринадцятий раунд переговорів щодо створення глибокої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ЗВТ+) в рамках ширших переговорів щодо Угоди про асоціацію. Обидві сторони визнали цей раунд плідним. Однак вони вважають, що ЗВТ+ має бути предметом подальших ретельних переговорів.

ЗВТ+ з ЄС повинна стати невід'ємною частиною Угоди про асоціацію між сторонами. ЗВТ+ стане першою з «глибоких і всеохоплюючих» торговельних угод нового типу з країнами-партнерами. Вона охоплюватиме широкий спектр пов'язаних з торгівлею питань для усунення перешкод для торгівлі, що виникають "поза кордоном" шляхом наближення регуляторної бази до правил ЄС. Угода має бути сумісною з правилами СОТ і враховувати можливі результати Дохійського раунду переговорів СОТ.

Є три основні блоки угоди, які охоплюють 18 тем. Перший блок - торгівля товарами, що включає тарифну пропозицію, торгівлю товарами, технічні бар'єри в торгівлі, інструменти торговельного захисту, санітарні та фітосанітарні норми, сприяння торгівлі та співробітництво в митній сфері, адміністративне співробітництво з митних питань, питання, що стосуються торгівлі енергією, правила походження. Другий блок - торгівля послугами, прав на заснування, інвестиції, рух капіталу. Третій блок стосується правил торгівлі, включаючи права інтелектуальної власності, географічні зазначення, конкурентну політику, державні закупівлі, аспекти торгівлі, пов’язані із сталим розвитком, врегулювання спорів, прозорість.

З лютого 2008 року по жовтень 2010 року було проведено 13 раундів переговорів про ЗВТ+ між Україною та ЄС. Прогрес у рамках кожного блоку і теми значно відрізняються. Це означає, що попередні плани українського уряду підписати угоду в 2010 році навряд чи здійсняться. ЄС очікує, що угода може бути підписана у 2011 році за наявності сильної політичної волі і цілеспрямованої політики.

Переговори щодо питань прозорості, вирішення спорів і значної частини правил походження попередньо завершені. Дискусії щодо процедур сприяння торгівлі, державних закупівель, а також прав інтелектуальної власності (за винятком зазначення географічного походження) також наближаються до завершення.

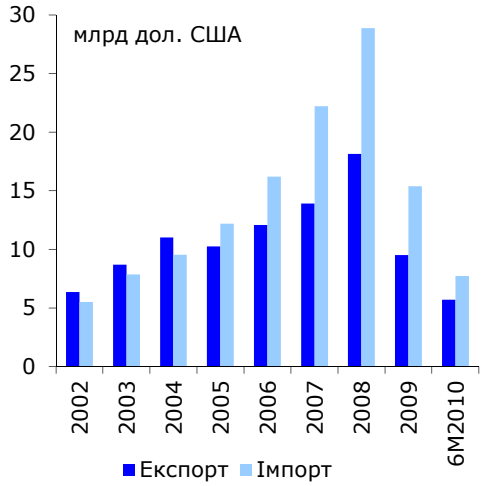
У жовтні обговорювалися вісім тем. Вони можуть бути попередньо завершені вже під час наступного раунду. ЄС представив свою початкову пропозицію у секторі послуг. Особливо чутливими для ЄС є сектори послуг у сфері енергетики та транспорту. Послуги автомобільного транспорту виключені з пропозиції через відмінності трудового законодавство ЄС та України.

Найбільш ретельно обговорюються сектори, де необхідно здійснювати тривалі нормативні та інституційні зміни в Україні. Сторони активно обговорюють графік адаптації українського законодавства до *acquis* і масштаби необхідних інституційних змін в Україні.

Одним з важливих кроків в напрямку наближення законодавства до правил ЄС стало прийняття закону про державні закупівлі в цьому році. Переговори щодо наближення законодавства у сфері санітарних і фітосанітарних стандартів, технічних бар'єрів в торгівлі, енергетики, питань, пов'язаних з торгівлею, і сталого розвитку все ще далекі від завершення. Майбутнє узгодження в галузі оцінки відповідності та реформи технічного регулювання є основними пунктами переліку завдань України.

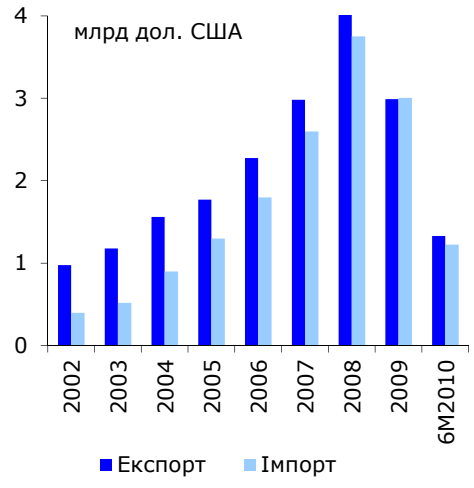
Іншою важливою темою переговорів є тарифна пропозиція. Сторони повинні визначити обсяги тарифних квот, тривалість

Торгівля товарами з ЄС-27

Джерело: Держкомстат

Торгівля послугами з ЄС-27

Джерело: Держкомстат

перехідних періодів, сфери повної взаємної лібералізації. Як і очікувалось від початку, одним із найскладніших секторів є сільське господарство, де ЄС прагне захистити свій ринок.

На сьогодні ЄС є найбільшим торговим партнером України. Спільний ринок ЄС є надзвичайно привабливим для України з точки зору логістики та обсягів. У зв'язку з цим, угода про вільну торгівлю з ЄС має велике значення для України. Вона має інтегрувати країну до великого ринку із стабільними і передбачуваними умовами. Таким чином, ЗВТ+ з ЄС та інтеграція до внутрішнього ринку ЄС є стратегічними цілями України. Хоча вже є прогрес у досягненні цих цілей, необхідно розробити чітку стратегію з тим, щоб завершити переговори і забезпечити повне врахування інтересів та особливостей економіки України.

Economic Trends		Q2 09	Q3 09	Q4 09	Q1 10	Q2 10	Q3 10	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct
Industrial production (real)	% yoy cum.	-31.1	-28.4	-21.9	10.8	12.0	10.8	12.6	12.6	12.0	11.1	10.9	10.8	…
Construction (real)	% yoy cum.	-54.9	-52.4	-48.2	-21.4	-19.3	-12.6	-21.2	-20.0	-19.3	-16.7	-14.0	-12.6	…
Agricultural production (real)	% yoy cum.	2.6	3.3	0.1	5.3	3.4	-1.3	4.9	4.5	3.4	-0.6	-4.1	-1.3	…
Retail trade turnover (real)	% yoy cum.	-15.2	-16.2	-16.6	-2.6	2.3	5.1	-2.1	1.1	2.3	4.0	4.6	5.1	…
Average wage	UAH	1892	1940	2046	1993	2227	2332	2107	2201	2373	2367	2280	2349	…
CPI	% yoy eop	15.0	15.0	12.3	11.0	6.9	10.5	9.7	8.5	6.9	6.8	8.3	10.5	10.1
PPI	% yoy eop	-0.9	1.6	14.3	18.6	25.5	19.2	21.7	27.9	25.5	24.4	23.3	19.2	19.8
Exports (USD)*	% yoy cum.	-42.2	-43.7	-40.7	22.1	28.9	26.8	28.1	31.4	33.5	33.3	33.2	31.7[e]	…
Imports (USD)*	% yoy cum.	-49.5	-49.3	-46.9	18.5	24.7	27.3	23.0	25.9	29.6	30.1	31.8	34.9[e]	…
Merchandise trade balance	USD bn cum.	-1.9	-3.7	-5.7	-1.2	-1.9	…	-1.9	-2.1	-2.5	-3.5	-4.6	…	…
Current account**	USD bn cum.	-0.8	-1.1	-1.8	-0.2	0.2	…	0.1	0.2	0.2	0.0	-0.6	-0.8	…
Current account	% GDP, cum.	-1.5	-1.3	-1.5	-0.7	0.4	…	x	x	x	x	x	x	x
Gross international reserves	USD bn eop	27.3	28.2	26.5	25.1	29.5	34.70	26.4	26.7	29.5	30.9	32.7	34.7	34.3
Monetary Base	% yoy eop	22.4	7.5	4.4	12.5	16.3	18.0	11.0	11.9	16.3	18.3	20.2	18.0	22.8
Lending rate on UAH credits	% pa, aop	19.1	17.9	19.8	17.4	14.8	13.0	15.6	14.6	14.1	13.5	12.6	13.0	13.1
Exchange rate (interbank)	USD aop	7.76	8.00	8.06	8.00	7.92	7.90	7.92	7.92	7.91	7.90	7.89	7.92	8.0
Exchange rate (official)	USD aop	7.66	7.82	7.99	7.99	7.92	7.90	7.93	7.93	7.92	7.90	7.89	7.91	7.91
Exchange rate (official)	EUR aop	10.41	11.18	11.81	11.07	10.10	10.18	10.63	10.00	9.67	10.06	10.18	10.29	10.99

Sources: Derzhkomstat, NBU, own calculations

* Monthly figures are only for merchandise exports and imports (source: Derzhkomstat)
Quarterly figures are for trade in goods and services (source: NBU)

** Monthly data are according to the preliminary estimates provided by the NBU

[e] preliminary estimate provided by the NBU

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	914,7
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,4
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,1	-15,1
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	10,2	-3,1	-21,9
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,2	27,5	33,8	-36,7
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,0	35,5	38,6	-43,1
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,9	-1,9
Поточний рахунок	% ВВП	4,7	3,7	7,6	5,9	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,2	-1,7
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	6,5	5,3	9,2	9,9	4,5
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4
Обмінний курс, середній	дол. США	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3	7,8
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	7,7	8,0
Обмінний курс, середній	євро	5,0	4,8	5,0	6,0	6,6	6,4	6,3	6,9	7,7	10,9
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,1	4,7	5,5	6,7	7,2	6,0	6,7	7,4	10,9	11,7

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки

* "Мінус" означає дефіцит бюджету

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		III 07	IV 07	I 08	II 08	III 08	IV 08	I 09	II 09	III 09	IV 09	I 10	II 10
ВВП	млрд. грн.	197,4	212,8	187,7	233,7	275,8	252,7	188,0	213,7	251,3	261,7	218,1	262,4
Реальний ВВП	% дпр	6,2	7,4	6,3	6,2	6,4	-8,0	-20,2	-17,8	-16,0	-6,8	4,9	5,9
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	15,2	19,0	22,5	13,3	16,7	1,6	-15,1	-14,3	-13,7	-13,8	0,5	5,1
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	4,4	2,4	-0,2	1,3	-0,2	0,2	0,5	-5,4	-7,9	-8,7	0,5	-0,7
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	18,9	23,8	19,4	12,0	0,1	-17,4	-53,9	-51,3	-48,8	-29,9	-2,2	-5,7
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	0,1	5,6	4,4	7,2	18,9	-10,4	-25,8	-37,9	-34,0	3,2	7,0	14,9
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	13,7	27,2	23,8	24,4	31,8	-4,2	-38,1	-52,5	-46,3	-10,2	2,4	24,9
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	-9,3	7,1	0,5	-0,5	21,9	20,7	-1,1	3,3	4,3	-9,7	6,1	3,4
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	13,1	4,4	9,0	9,4	1,8	-22,6	-35,8	-32,9	-28,6	-5,0	12,4	14,7
Будівництво (реальна)*	% дпр	12,7	5,8	-1,5	-6,3	-17,0	-32,7	-54,3	-47,0	-46,5	-38,2	-19,2	-15,5
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	25,3	15,0	15,7	10,9	2,2	-13,9	-13,2	-13,2	-19,1	-16,6	2,2	4,2
Транспорт (реальна)*	% дпр	8,0	10,2	10,2	14,1	10,8	-4,3	-14,4	-11,2	-9,6	-1,1	3,6	5,0
Платіжний баланс													
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-0,3	-3,3	-3,7	-3,4	-2,1	-3,7	-0,6	-0,2	-0,1	-0,9	-0,2	0,4
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-0,8	-7,7	-10,0	-7,1	-3,7	-9,2	-2,6	-0,6	-0,2	-2,7	-0,7	1,2
Баланс товарів	млн. дол. США	-2684	-4452	-4490	-4171	-3868	-3562	-882	-622	-1396	-1407	-1235	-712
Баланс послуг	млн. дол. США	1614	308	77	308	1341	15	116	432	1256	550	739	1012
Поточні трансферти	млн. дол. США	947	1016	740	833	831	723	632	667	640	722	629	749
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	3927	1648	2430	3091	3324	1058	883	1279	1210	1282	923	1213
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	616	1844	217	160	-690	-967	-350	2286	1428	1396	-317	799
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	30,6	32,5	33,2	35,5	37,5	31,5	25,4	27,3	28,2	26,5	25,1	29,5
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	5,01	5,04	5,03	4,79	4,70	6,49	8,09	7,76	7,99	8,06	8,00	7,91
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	5,05	5,05	5,05	4,96	4,85	6,21	7,70	7,66	7,82	7,99	7,99	7,91
Бюджет													
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	30,8	31,1	32,9	32,0	29,5	31,6	35.9	30,6	25,4	35,8	30,8	29,8
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	4,9	4,8	5,2	5,1	4,3	4,9	5.3	5,3	4,4	4,7	4,9	4,7
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	4,1	6,4	4,2	4,5	5,0	6,3	4.0	3,3	3,7	3,6	4,3	3,0
Податок на додану вартість	% від ВВП	8,7	7,6	10,6	10,9	9,8	7,8	12.1	8,3	6,4	10,9	9,8	9,6
Акцизні збори	% від ВВП	1,6	1,3	1,5	1,3	1,2	1,4	2.0	2,4	2,5	2,6	2,4	2,9
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	29,6	36,7	29,8	31,6	27,2	41,2	35.4	36,7	29,5	34,3	32,9	37,9
Поточні видатки	% від ВВП	25,9	27,3	28,9	28,5	22,4	33,8	34.5	35,0	26,9	31,2	32,3	36,6
Капітальні видатки	% від ВВП	3,7	9,4	1,0	3,1	4,8	7,4	0.9	1,7	2,6	3,1	0,6	1,3
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	1,2	-6,2	3,0	0,4	1,9	-10,3	0.0	-6,2	-4,5	1,1	-2,0	-7,9
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,3	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0.0	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0
Ринок праці													
Середня зарплата (реальна)	% дпр	12,7	13,4	13,4	6,1	6,3	0,5	-11,7	-8,6	-10,7	-5,7	3,3	8,7
Доходи домогосподарств (реальні)	% дпр	14,9	16,4	19,0	10,1	6,6	2,7	-10,8	-6,9	-8,6	-7,6	1,4	8,7
Рівень безробіття (за методологією МОП)	% кум	6,2	6,4	7,1	6,2	6,0	7,5	9,5	9,1	8,6	8,8	9,0	8,5
Банківський сектор													
Грошовий агрегат М0	% дпр	41,1	48,2	48,4	48,6	37,9	39,3	33,9	22,8	11,5	1,5	5,4	9,9
Грошовий агрегат М2	% дпр	47,8	50,8	52,7	48,8	37,4	31,0	12,0	5,3	-1,4	-5,4	6,9	13,2
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	64,8	71,9	67,9	67,0	53,3	7,5	-10,9	-16,1	-25,4	-8,5	7,1	20,1
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	38,4	32,5	35,2	32,9	31,2	66,3	31,8	33,0	39,2	4,7	22,8	21,5
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	60,7	72,7	81,2	70,6	54,9	40,4	27,6	27,8	25,2	16,9	13,6	8,3
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	91,0	75,4	71,3	57,9	53,4	103,6	70,8	48,7	32,4	-15,2	-13,7	-10,5
Довгострокові кредити комерциних банків	% дпр	87,9	85,7	84,8	67,2	50,9	73,3	50,8	37,3	29,9	-3,8	-3,9	-2,8
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	68,2	69,2	69,1	68,6	66,8	69,8	69,9	68,2	67,3	68,1	68,5	68,9
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	13,7	14,0	15,7	17,6	17,7	21,6	26,2	19,1	17,5	19,8	17,4	14,6
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	11,3	11,1	10,9	11,9	12,4	11,9	9,6	9,6	10,0	10,1	10,4	10,8

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статисти розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості
[e] -за попередніми даними НБУ для платіжного балансу, оцінка номінального ВВП ІЕД

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, розроблений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.